

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro předškolní
vzdělávání

Začít spolu

Obsah

Obsah	2
Identifikační údaje o škole.....	3
Obecná charakteristika školy.....	4
Velikost školy.....	4
Lokalita školy.....	4
Charakter a specifika budovy.....	4
Podmínky vzdělávání.....	5
Věcné podmínky.....	5
Životospráva.....	5
Psychosociální podmínky.....	7
Organizace chodu.....	8
Řízení mateřské školy.....	9
Personální a pedagogické zajištění.....	9
Spoluúčast rodičů.....	10
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	11
Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	12
Organizace vzdělávání.....	12
Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
Základní charakteristika programu „Začít spolu“.....	15
Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	16
Metody a formy vzdělávání.....	17
Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	18
Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	19
Vzdělávací obsah.....	21
Integrované bloky.....	21
Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	40
Dílčí projekty a programy.....	40
Systém evaluace.....	42

Identifikační údaje o škole

Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „Škola pro spokojené a zdravé děti – S pastelkou vede naše cesta do lesa i města.“

Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Ostašov, Liberec, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Švermova 100, Liberec 460 10

KONTAKTY:

tel: 725 448 663

e-mail: radek.vystrcil@zsostasov.cz,

web: www.zsostasov.cz

adresa instituce: ZŠ a MŠ Ostašov, Křižanská 80, Liberec 460 10

REDIZO: 650018273

IČO: 72741791

IZO: 102241082

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Ing. Radek Vystrčil

ZÁSTUPKYNĚ ŘEDITELE PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ: Bc. Dana Drašar

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Ing. Radek Vystrčil Bc. Dana Drašar

Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Liberec

ADRESA ZŘIZOVATELE: nám. Dr. E. Beneše 1, 460 01 Liberec

Telefon: 485 243 111

Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. září 2022

VERZE ŠVP: 3, **ČÍSLO JEDNACÍ:** MŠ/3/2022

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 23. 8. 2022

.....
Ing. Radek Vystrčil, ředitel školy

.....
Razítko školy

Obecná charakteristika školy

Velikost školy

Kapacita školy: 96

Počet dětí na třídu: 24

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 17

Počet učitelů MŠ: 8

Počet asistentů pedagoga: 3

Provozní zaměstnanci: 3

Školní jídelna: 2

Vedoucí stravování: 1

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůva, školní asistent apod.).

Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v klidné části města Liberce Ostašov. Poloha školy je výhodná, neboť je v blízkosti MHD, takže se s dětmi můžeme bezpečně dopravit do města, ale zároveň jsme téměř v přírodě, proto můžeme využívat prožitkovou pedagogiku, tematické vycházky do blízkého lesa nebo vyrazit na delší výlety do okolí Liberce.

Charakter a specifika budovy

Mateřská škola prošla ve školním roce 2020/2021 celkovou rekonstrukcí a tím se rozšířila její kapacita z 57 na 96 dětí. Na místo staré zástavby byl vystavěn nový pavilon, kde vznikly 3 nové třídy, šatny pro děti, zázemí pro paní učitelky a technické místnosti. Původní vila prošla také celkovou rekonstrukcí. Budova byla zateplena venkovním pláštěm, byla přistavěna umývárna pro děti a také školní jídelna, rekonstrukcí prošly i všechny umývárny a sociální zařízení. Byly vyměněny rozvody vody, nové osvětlení a podhledy. V interiéru školy byly vyměněny všechny interiérové dveře, byly pořízeny nové podlahové krytiny a osvětlení. Do každé třídy byl pořízen nový nábytek, který je uzpůsoben potřebám dětí. Rekonstrukcí prošla i kuchyně, která byla zmodernizovaná a upravena na rozšíření kapacity školy a je vybavena konvektomatem a novými drobnými přístroji. Provoz v kuchyni zajišťují hlavní a pomocná kuchařka společně z vedoucí školní jídelny. V přízemí se nachází sklep, který prošel celkovou rekonstrukcí.

Součástí mateřské školy je školní zahrada, která je zajímavá svým členěním a dělí tak zahradu na dvě části. V době rekonstrukce byly provedeny opravy původních venkovních herních ploch a bude nás čekat dovybavení zahrady novými, kvalitními herními prvky, které rozvíjí pohybovou aktivitu dětí. V mateřské škole máme celkem 4 třídy, které jsou věkově heterogenní a jejich kapacita je 24 dětí. Názvy těchto tříd jsou Žlutá třída, Modrá třída, Zelená třída a Červená třída. Součástí mateřské školy je školní jídelna, která získala stříbrný certifikát Skutečně zdravá škola.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola se nachází na hlavní křižovatce v Ostašově naproti druhému stupni ZŠ Ostašov. V okolí školky je dostatek parkovacích míst pro rodiče dětí. V blízkosti MŠ se nachází autobusová zastávka MHD „ Ostašov škola " / autobus č. 16 a vlaková zastávka „ Ostašov ".

Informace z historie školy:

Mateřská škola Ostašov, dříve známá jako MŠ Pastelka, se v prosinci 2019 spojila se ZŠ Ostašov a vznikla tak nová instituce ZŠ a MŠ Ostašov pod vedením pana ředitele Ing. Radka Vystrčila.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Vstup do školy je tvořen samostatným vchodem. Vstup je umožněn pouze po přihlášení u hlavního vchodu, ve třídách je zařízení s videokamerou. V hlavním vestibulu je informační nástěnka – úřední desky a tzv. schránka důvěry pro připomínky rodičů. Chodby jsou barevné a prostorné, na jejich výzdobě se budou podílet děti s pedagogy v rámci tvoření tematických celků. Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem ve všech třídách pro pobyt dětí. Třídy jsou velké, slunné a dobře větratelné s plastovými okny, prostor je uspořádán do center aktivit, která umožňují vzdělávání v programu „Začít spolu“. Díky dostatečně velkému prostoru tříd je také poskytnuta možnost uchýlit se do klidného koutku a tím zachovat osobní soukromí dítěte. Podlahová plocha odpovídá příslušnému hygienickému předpisu. Prostřednictvím paravánů a rozčleněním nábytku jsou přizpůsobeny prostory jednotlivých tříd tak, aby mohly být využívány hrací koutky a oddělena místa pro jednotlivé druhy her a činností. Děti tak mohou využívat prostoru a pomůcky, hračky, náčiní a další doplňky si mohou brát samostatně, a tím postupně získávat praktické zkušenosti a seberealizovat se bez zbytečného omezování. Sortiment hraček, tělovýchovného náčiní, pomůcek se snažíme neustále obměňovat dle současných trendů a potřeb dětí odpovídající zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti. Hygienická zařízení – umyvadla a toalety – vyhovují předpisům KHS. Dětský nábytek i vybavení pro odpočinek dětí odpovídají počtu dětí. Třídy jsou vždy rozděleny na tzv. třídu a hernu a jsou vybaveny dětským nábytkem, centry a koutky pro námětové hry a skupinovou práci. Děti mají možnost využívat ke zkvalitnění vzdělávání interaktivní tabule a interaktivních programů s různými náměty, které jsou v Zelené a Červené třídě. K rozvoji jemné motoriky bude také přispívat práce s hlinou, kterou budeme vypalovat v keramické peci. Každá třída má svou samostatnou šatnu, kde je nástěnka s informacemi pro rodiče. Součástí školy je zahrada, která dětem nabízí celoročně dostatek přirozeného pohybu, je pravidelně udržována. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní i hygienické normy platných předpisů (čistota v budovách, osvětlení, hluchnost apod.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Obohacovat nové koutky aktivit, vybavovat CA vhodnými pomůckami, materiály, vytvářet dostatek prostoru pro alternativní výukové metody. **Termín:** průběžně
- Zajistit, aby každá třída měla dostatek svých encyklopedií, hudebních nahrávek, dětských knih. **Termín:** průběžně
- Doplnit zahradu o nové prvky. **Termín:** 2022-2024

Životospráva

Velkou výhodou mateřské školy je vlastní kuchyně. Jídelníček je sestavován tak, aby odpovídal zásadám správné výživy, aby uspokojil nároky dětského organismu, který roste a vyvíjí se a také aby dětem chutnalo. Je zajištěn dostatečný přísun vitamínů ve formě ovoce a zeleniny i pitný režim – nápoje jsou připravovány ráno v nerezových termónádobách s vypustným kohoutem. Dětem je předkládán čaj, džus, šťáva a voda s mátou a citronem. V letních měsících mají děti

pití zajištěno i na zahradě. V jídelničce máme dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny, ryby, zařazujeme i cereální pečivo. Při stravování respektujeme množství a tempo, které si dítě zvolí při jídle, učíme děti pravidlům správného stolování a samostatnosti při sebeobsluze. Děti mají možnost průběžných svačinek, které jsou v dopoledních hodinách. K vaření jsou využívány potraviny od lokálních dodavatelů a je pečlivě sledováno složení všech surovin. Škola je zapojena do projektu „Skutečně zdravá škola“, v roce 2021 splnila kritéria k udělení stříbrného certifikátu. V projektu budeme pokračovat.

Volného pohybu mají děti dostatek nejen v interiéru mateřské školy, ale především i na naší zahradě. Rozhodující vliv na délku pobytu venku má počasí. Program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Místo pobytu venku určuje učitelka podle programu činností dětí nebo podle nevšedních událostí a možností v okolí MŠ. V maximální možné míře je využíván především pobyt na školní zahradě, a to ve všech ročních obdobích, pravidelně jsou zařazovány vycházky do přírody. Vycházky do okolí mateřské školy mají svůj cíl, jsou tematicky zaměřené např.– sledování změn v přírodě, pozorování zvířat a lidí, ochraňujeme přírodu. K tělesné pohodě patří i odpočinek dětí. Respektujeme odlišnou potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Všechny děti odpočívají 20–30 minut, kdy je jim přečtena pohádka. Poté se můžou rozhodnout, zda budou odpočívat anebo si hrát stolní a tvořivé hry, výtvarné činnosti apod. Předškoláci mají připravenou činnost u stolečku – příprava do ZŠ. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné. Denní rytmus a řád je pravidelný, ale umožňuje podle aktuální potřeby přizpůsobit se potřebám a situaci. Pedagogové se samy chovají podle zásad zdravotního životního ho stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Výchova a vedení ke zdravé výživě je hlavní náplní a je zastoupena v každém tematickém celku. Struktura tematických celků je postavena tak, aby byl dostatek času pro spontánní činnosti dětí.

Zásady zdravého životního stylu jsou aplikovány individuálně (každé dítě má jiné preference a jiné potřeby). Individualita a originalita je podporována, výukové aktivity jsou skupinové či individuální, pocit příslušnosti ke kolektivu je podporován reflektivními aktivitami a také vycházejícími z událostí školních sportovních her „Účastnit se znamená vyhrát“. Děti se účastní rozhodovacích procesů, na kterých prokazují míru osvojení zásad zdravého životního stylu. Od UDÁLOSTÍ v mateřské škole vedeme děti přes PROŽITEK pomocí připravených scénářů, pomůcek a her k **POROZUMĚNÍ** vlastním potřebám tak, aby ony samy přijaly **ODPOVĚDNOST** za své rozhodování. Promyšlenou organizací, pravidelností a opakováním vytváříme základ pro žádoucí životní stereotypy, které ovlivňují zdravý životní styl. Denní řád musí respektovat biorytmy dětí. Součástí každého tematického celku je osvěta a aktivizace rodičů.

Zásady pitného režimu

- Pitný režim znamená udržování dostatečného množství tekutin a minerálů v organismu. Prostředkem zajišťování pitného režimu v naší mateřské škole je tzv. pitný koutek.
- Pitný koutek je umístěn na viditelném a dobře přístupném místě.
- Nádoba /nerezová termónádoba s výpustným kohoutkem/, ve které je připraven nápoj, je uzavřená, aby nemohlo dojít ke kontaminaci ze zevního prostředí.
- Nápoj má přiměřenou teplotu, aby mohl být konzumován.
- Nápoj je během dne doplňován a měněn.
- Každé dítě má svůj hrníček, tím se zabraňuje přenosu choroboplodných zárodků z dítěte na dítě.
- Pitný režim je rozdělen rovnoměrně do celého dne/děti by měly vypít během dne tolik tekutin, aby byla pokryta potřeba každého dítěte, která činí 100ml/kg/den.
- Pitný režim při pobytu venku na zahradě je zajištěn.
- Při delší plánované vycházce si děti nosí svoje „pitíčko“ v batůžkách a paní učitelky mají v PET láhvích nápoj a pár hrníčků zabalených v sáčku, pro případ, že by některé dítě nemělo svůj vlastní nápoj.

Záměry do budoucna:

- Dbát na správné stolování, používání příborů – všichni děti. **Termín:** průběžně
- vést k větší samostatnosti při podávání svačin – mladší děti. **Termín:** průběžně
- Naučit děti zdravému pestrému stravování, které je součástí zdravého životního stylu. **Termín:** průběžně

Psychosociální podmínky

Zajišťujeme dětem pocit bezpečí, jistoty a pohody. Jedním z principů programu „Začít spolu“ je účast rodičů na dění ve třídě. Proto i adaptační režim probíhá v naší škole v souladu s tímto programem. Rodiče pobývají s dítětem ve třídě po dobu, jakou potřebují, děti si tak pozvolna zvykají na nové prostředí i kolektiv a přechod z rodiny je díky tomu bezproblémový. Klademe velký důraz na možnost uspokojování základních dětských potřeb. V naší mateřské škole pracujeme s laskavým a vlídným přístupem o vytváření pozitivního a podnětného prostředí, které dětem poskytne dostatek prostoru pro jejich sebeutváření a všestranný rozvoj. Respektujeme individuální potřeby dětí a snažíme se o jejich trvalé uspokojování. Děti mají možnost průběžných svačinek, které jim umožňují nasvačit se až budou mít hlad. Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navazujeme vzájemný vztah důvěry a spolupráce. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou vždy vyslechnuty. Nově příchozím dětem je nabízena postupná adaptace. Během adaptačního procesu se snažíme ve zvýšené míře spolupracovat s rodiči tak, aby docházelo k úspěšnému a bezproblémovému začlenění dítěte do vzdělávacího procesu a chodu mateřské školy. Aby děti věděly, kde jsou hranice volnosti, připravují společně s učitelkou pravidla třídy, které mají znázorněny formou piktogramů, jsou umístěny na dětem známém a viditelném místě. Usilujeme o to, aby děti předem dohodnutá pravidla dodržovaly. Navzájem se upozorňují na jejich dodržování. Pedagogický styl, způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou a naslouchající komunikací s dětmi, věnující se prevenci šikany. Je nepřístupná jakákoliv manipulace, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje. Děti mají vždy dostatek času na změnu, přemístění. Ve vztazích mezi dětmi a dospělými je vzájemná důvěra, ohleduplnost, zdvořilost a podpora.

Dlouhodobé záměry rozvoje

- Všestranné rozvíjení osobnosti každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj v úzké součinnosti s rodinou.
- Denně s dětmi rozvíjet čtenářské a matematické chvílky, respektovat individuální potřeby dětí.
- Smyslem programu je rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah k sobě, k okolí a prostředí, ve kterém dítě žije a k přírodě.
- vést děti k osvojení kompetencí směřujících ke zdravému životnímu stylu.
- vést děti k zodpovědnosti za svoje chování.
- Učí se poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale i ničit.
- V rámci programu chceme dát dětem možnost v přirozených situacích, ale zprostředkovaně poznávat okolí MŠ, sledovat rozmanitost přírody, prostřednictvím různých činností poznávat a pojmenovávat svět kolem sebe, chránit si své zdraví.
- Umožnit dětem projevit svoji tvořivost a rozvoj talentu v činnostech, které prolínají vzdělávací nabídkou: tvořivá dramatika, hra na zobcovou flétnu, tvoření z keramiky, hudební a pěvecké činnosti.
- Vzdělávání dětí bez pocitu soutěžení, ale na základě spolupráce, ohleduplnosti. Naučit děti najít smysl pro kolektivní odpovědnost a naučit je pochopit důležitost mezilidských vztahů a vnitřní svobody.
- Výchovou a vzděláváním podporovat v dětech chuť stát se dobrovolně motivovanými žáky, kteří jednájí odpovědně a staví se k budoucnosti se sebedůvěrou a pozitivně.

Metody a formy práce

- Situační učení – učíme pomocí srozumitelných, praktických ukázek běžných věcí, životních situací a zkušeností.
- Prožitkové učení – učíme děti prostřednictvím zážitků.
- Kooperativní učení – učíme děti spolupráci.
- Integrované vzdělávání – učíme děti způsobem, který slučuje poznatky z více oborů a propojuje je s praktickými zkušenostmi.

Organizace chodu

Organizace chodu mateřské školy je přizpůsobena jak požadavkům rodičů, tak i věku dětí a jejich specifickým potřebám. Rodiče mohou děti po dohodě s učitelkami přivádět do MŠ dle svých potřeb a možností, mohou si děti vyzvednout rovněž podle svých možností nebo podle okamžité potřeby. Plánované činnosti dětí vycházejí ze třídních vzdělávacích programů a mohou pružně reagovat na nečekaný podnět nebo situaci. V organizaci dne jsou rovnoměrně zastoupeny spontánní a řízené činnosti, organizace dne se může přizpůsobit aktuální situaci nebo potřebám dětí. Děti mají vždy dostatek prostoru činnost dokončit a jsou včas upozorněny na přechody. Rituál – zazvoněním na zvoneček. Děti mohou pracovat svým tempem, vycházíme z potřeb a zájmů dětí, které vyhovují individuálním přáním a potřebám. Je dbáno na soukromí dětí, mohou odpočívat v relaxačním koutě, rovněž je zajištěno soukromí při osobní hygieně. Stanovený počet dětí ve třídě není překračován, spojování je maximálně omezeno. Každý den jsou součástí činností jazyková – logopedická cvičení, pohybové chvílky a procvičování grafomotoriky. Vybavení hračkami a pomůckami odpovídá věku dětí, je průběžně obnovováno, doplňováno. Pomůcky jsou pro děti připravovány včas.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Podporovat a motivovat spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách ŠVP PV. **Termín:** průběžně

	Žlutá třída	Červená třída	Modrá třída	Zelená třída
Scházení, spontánní činnosti	6.30 – 8.00	6.30 - 8.00	6.30 – 8.00	6.30 – 8.00
Individuální případně skupinové činnosti, dopolední průběžné svačinky	7.45 – 8.45 Jídelna 1	7.45 – 8.45 Jídelna 2	8.00 – 9.00 Jídelna 1	8.00 – 9.00 Jídelna 2
Výchovně vzdělávací činnosti	8.45 – 9.35	8.45 – 9.35	9.00 – 9.50	9.00 – 9.50
Pobyt venku	9.35 – 11.15	9.35 – 11.15	9.50 – 11.45	9.50 – 11.45
Oběd	11.15 – 11.45 Jídelna 1	11.15 – 11.45 Jídelna 2	11.45 - 12.15 Jídelna 1	11.45 – 12.15 Jídelna 2
Odpočinek + individuální činnosti	11.45 – 13.55	11.45 – 13.55	12.15 – 14.15	12.15 – 14.15
Odpolední svačinka	14.00 – 14.15 Jídelna 1	14.00 – 14.15 Jídelna 2	14.15 – 14.30 Jídelna 1	14.15 – 14.30 Jídelna 2

Odpolední zájmové činnosti nebo pobyt venku	14.15 – 16.30	14.15 – 16.30	14.30 – 16.30	14.30 – 16.30
---	---------------	---------------	---------------	---------------

- Nechat prostor pro vlastní názor. **Termín:** průběžně

Řízení mateřské školy

Při všech činnostech je zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Všichni zaměstnanci mají pozitivní vztah k dětem, jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, mají zájem o rozvoj školy. Na pracovišti vládne velmi dobré přátelské vztahy, které jsou podmínkou na vytváření dobrého klima celé školy. V případě potřeby – děti se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracujeme opět se SPC Liberec, PPP Liberec, SPC Jablonec nad Nisou. V případě, že dojde k tomu, že bude dítě vyžadovat jiné specializované služby musí škola reagovat pružně a obrátit se na kompetentní odborníky. Provozní zaměstnanci jsou nedílnou součástí školy, zajišťují hladký provoz školy a podílí se na uspokojování základních fyziologických potřeb. Úkoly, pravomoci a povinnosti mají pracovníci vymezeny v pracovní náplni na příslušný školní rok. Informační systém je vytvořen pro zaměstnance a rodičovskou veřejnost prostřednictvím informačních nástěnek, vývěsek MŠ a internetových stránek školy. Ředitel školy respektuje názory, podněty, zásadní otázky všech zaměstnanců, které směřují ke zlepšení výchovné práce, ke zlepšení prostředí školy apod. Dostatečný prostor k návrhům je vždy vymezen na pravidelných poradách. Práce zaměstnankyň je pravidelně vyhodnocována, oceňována je vzájemná spolupráce a důvěra. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánovaná pedagogická práce se opírá o předchozí analýzu školy, využívá zpětné vazby. Ředitel školy ve spolupráci s pedagogickými pracovníky vypracovává ŠVP. Evaluace školy zahrnuje všechny činnosti a její výsledky jsou základem pro zkvalitnění další práce. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, KHS, KÚLK, závodním lékařem, ZŠ, PPP, SPC, zákonnými zástupci dětí, s obcí, s výchovnými a odbornými partnery např. Skutečně zdravá škola, Ekoškola, Zdravá abeceda a Program Začít spolu.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Využívat týmovou práci všech zaměstnanců školy jako prostředek k dosahování kvalitních výsledků ve všech oblastech vzdělávání – včetně nepedagogických zaměstnanců, kteří jsou nedílnou součástí mateřské školy. **Termín:** průběžně
- Motivovat učitelky ke zkvalitnění vlastního portfolia, které je nejen nástrojem jejich sebehodnocení, ale i možným podkladem pro jejich finanční ohodnocení. **Termín:** průběžně

Personální a pedagogické zajištění

Pedagogové v mateřské škole mají předepsanou odbornou kvalifikaci, někteří ještě studují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogové se průběžně vzdělávají v kurzech akreditovaných společností, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitel kontroluje a vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělání. Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí. Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, jako je logopedie, rehabilitace či jiné služby jsou zajištěny dostatečně kompetentními příslušnými odborníky (speciální pedagog, psycholog, lékař, rehabilitační pracovník).

Pedagogický sbor pracuje na základě vymezených pravidel:

- Pedagog se chová tak, aby dával dětem kladný příklad a vytvářel klima radosti a pohody.

- Práce pedagoga je tvořivá, koncepční, vede děti k péči o zdraví a ke zdravému životnímu stylu.
- Pedagog se vzdělává v oblasti pedagogiky, poznatky aplikuje do praxe.
- Pedagog podporuje rozvoj kladných vlastností u dětí.
- Pedagog uznává dítě jako jedinečnou vyvíjející se osobnost.
- Pedagog je trpělivý, snášenlivý a důsledný.
- Pedagog přijímá dítě s porozuměním, bez výhrad a předsudků.
- Pedagog mluví na děti a umí jim naslouchat, je empatický.
- Pedagog podporuje dětské projevy tvořivosti, fantazie, sociálních aktivit.
- Pedagog umí být na blízku, když jej dítě potřebuje, ale umí být opodál, když chce být samo.
- Pedagog respektuje.
- Pedagog dává jasné a přesné informace.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Věnovat pozornost a zlepšovat kvalitu rozvoje i nepedagogických pracovníků. **Termín:** průběžně
- Promyšleně a rovnoměrně delegovat jednotlivé úkoly na zaměstnance, podněcovat jejich rozvoj. **Termín:** průběžně

Spoluúčast rodičů

Mezi mateřskou školou a rodičovskou veřejností jsou dobré vztahy. Drobné problémy byly rodičům řádně objasněny (jídelníčky, návrh provozní doby školy, nutnost spojování tříd v případě naléhavé situace apod.). Rodiče mají možnost zúčastňovat se třídních schůzek. Rodiče respektují potřeby školy, dbáme na jejich dobrou informovanost prostřednictvím webových stránek školy, plakátů, které jsou pravidelně vyvěšovány ve vestibulu a v šatnách dětí. Noví rodiče se mohou seznámit dostatečně s celou školou, jejím vybavením, s materiály k výchovně vzdělávací práci. Všichni jsou seznámeni se školním řádem školy, který je jim k dispozici po celý školní rok ve vestibulu školy a na webu školy. Řada rodičů se školou spolupracuje při přípravě akcí školy, podporují školu i materiálně formou sponzorského daru. S rodiči se setkáváme dennodenně, a tak je možnost je informovat o prospívání jejich dítěte i o individuálních pokrocích v rozvoji i učení. V případě potřeby mají rodiče možnost domluvit si i individuální schůzku, jak se třídní paní učitelkou, tak i s vedením školy. Veškeré důvěrné informace jsou přísně střeženy podle zákona o utajování osobních údajů, rodiče mohou rovněž využít možnosti informovat se na záležitosti školy podle zákona o zveřejňování informací už před nástupem nových dětí do MŠ. Mateřská škola spolupracuje s rodiči na základě partnerství, snaží se dětem a rodičům v co největší míře vyhovět a porozumět jim. Součástí každého tematického celku je osvěta a aktivizace rodičů. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Snažit se rodiče vtáhnou do našeho výchovně vzdělávacího procesu – možnost přítomnosti v mateřské škole během dne. **Termín:** průběžně
- Pořádat společné akce, během kterých vznikají neformální přátelství a navazují se nové kontakty i se zaměstnanci školky. **Termín:** průběžně
- Vytvářet vzájemné vztahy rodiny a školy a tím pozitivně ovlivnit celý dětský vývoj. **Termín:** průběžně

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby

nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli, že se jednotlivé děti ve svých požadavcích a potřebách liší. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami od druhého stupně podpory jsou PO stanovena ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem. Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit): Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP, je zabezpečena dostupnost technických prostředků a lidských zdrojů. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační pomůcky dle potřeb dítěte. Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče. Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonným zástupcem dítěte, školskými poradenskými zařízeními. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.
- Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. hudební nástroje, výtvarné pomůcky). Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Vytvářet podnětné prostředí, obnovovat sortiment her, hraček, knih, encyklopedií. **Termín:** průběžně
- Zajišťovat netradiční výtvarný i pracovní materiál, dát dětem možnost samostatné realizace. **Termín:** průběžně

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena hračkami a pomůckami pro dvouleté děti. Ve Žluté třídě, která je uspořádána pro dvouleté děti, je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný

prostor pro volný pohyb a hru dětí. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Děti mají možnost naplnit potřebu průběžného odpočinku. Režim dne respektuje potřeby dětí (dostatek času na činnosti i odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Dovybavit třídy pro nejmenší děti dostatečným množstvím didaktických pomůcek a hraček odpovídající současným trendům předškolního vzdělávání a jejich věku / dvouleté děti/. **Termín:** průběžně
- Vybavit zahradu prvky pro děti mladší tří let. **Termín:** průběžně

Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Ředitel mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Jako podpůrný materiál bude využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Záměry mateřské školy do budoucna:

- Využití seminářů DVPP. **Termín:** průběžně
- Pořízení didaktických pomůcek a materiálů. **Termín:** průběžně

Organizace vzdělávání

V mateřské škole jsou vzdělávány děti v prvním až třetím ročníku předškolního vzdělávání. Každá třída má svůj režim dne, který není nutné vždy striktně dodržovat, naopak je zvykem reagovat na momentální dětské potřeby, jejich zájmy a vzniklé situace. Je potřeba dbát pouze na dodržování biorytmu, pravidelné pohybové aktivity, nabídku různorodých činností. V průběhu dne mají děti dostatek možností pro individuální i skupinovou činnost, je respektována jejich potřeba hry přiměřené věku. Každá třída je věkově smíšená a naplňuje se do počtu dětí v závislosti na velikosti plochy, v souvislosti s hygienickými předpisy. Ve všech třídách jsou vytvořena centra aktivit (CA). Třídy si vytvářejí TVP v souladu se ŠVP školy. Ve spolupráci s externími lektory probíhá výuka lyžování a cyklistika. Děti vedeme k samostatnému uvědomělému dodržování hygieny bez zbytečného čekání ve velké skupině, rovněž v případě svačiny mají děti možnost svačit podle své potřeby. Všechny děti jsou dobře seznámeny s ostatními třídami, jejich pracovníci, aby v případě potřeby věděly, kam jdou, kdo se o ně bude starat.

Pravidla pro přijímání dětí

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání probíhá dle kritérií, které stanovil ředitel mateřské školy. Kritéria jsou součástí žádosti zákonných zástupců o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, školního řádu MŠ, dále jsou vyvěšeny na nástěnkách mateřské školy, na webových stránkách naší školy.

Pravidla pro individuální vzdělávání

Individuální vzdělávání upravuje § 34b školského zákona. Dítě na základě žádosti rodičů nenavštěvuje MŠ. Pravidla jsou upravena ve Školním řádu. Rodiče mají k dispozici informace o oblastech, ve kterých se má dítě vzdělávat. V měsíci prosinci je pak takové dítě pozváno ke konzultaci, která slouží k vyhodnocení průběhu vzdělávání a na jejímž základě jsou rodičům doporučeny další možnosti rozvoje dítěte.

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola má 4 třídy:

1. Žlutá třída

Žlutá třída se nachází v budově MŠ v přízemí. V této třídě je pro rodiče dětí neomezený adaptační program, jehož délku a formu si určují sami rodiče, dle individuálních potřeb svého dítěte. Doporučujeme rodičům adaptaci s ohledem na budoucí zdravý psychický vývoj dětí nepodceňovat. Rodiče jsou vnímáni jako aktivní partneři školy, a tak je jejich vstup do třídy a pobyt ve třídě žádoucí. Ke konzultacím je k dispozici každý den třídní učitelka. Vhodným způsobem doplňuje rodinnou výchovu a pomáháme zajistit dětem dostatek podnětů k jejich aktivnímu rozvoji.

2. Modrá třída

Naším hlavním a nejdůležitějším úkolem je vhodným a citlivým způsobem adaptovat děti na prostředí mateřské školy a orientovat se v prostředí a prostorách třídy. Snažíme se dětem vytvořit vhodné prostředí k tomu, aby se co nejlépe a nejrychleji dokázaly adaptovat na kolektiv dětí a dospělých v mateřské škole a tím lépe zvládaly odloučení od svých rodičů. Usilujeme o to, aby děti získaly správné hygienické návyky a návyky v sebeobslužných činnostech, které postupně u dětí rozvíjíme. Vedeme a motivujeme děti k tomu, aby si dokázaly umět hrát a spolupracovat s kamarády, jakožto také v kolektivu dětí. Usilujeme o všestranný a harmonický rozvoj dětské osobnosti takovými formami, které rozvíjejí děti po stránce duševní i tělesné. Vedeme je a motivujeme k poznávání života a světa kolem sebe, především přírody, a to ve všech ročních obdobích. Tím umožňujeme dětem rozvíjet schopnost vnímat svět pomocí všech smyslů. Naším cílem je umožnit dětem jejich vzdělávání již od útlého věku, s přihlédnutím k jejich možnostem, zájmům a potřebám. Veškeré naše snažení směřuje k tomu, aby se děti v mateřské škole cítily šťastně a spokojeně.

3. Zelená třída

Přirozeně začleňujeme všechny děti do již fungujícího kamarádkého kolektivu, odstraňujeme sebemenší adaptační potíže. Rozvíjíme schopnost dětí žít ve společenství ostatních lidí, umět se přizpůsobit, spolupracovat, přináležet ke společenství ve třídě i ve škole. Výchovným působením usilujeme o všestranný rozvoj dětí, odpovídající věkovým a specifickým zvláštěnostem. Prohlubujeme a rozvíjíme dosavadní dovednosti, vědomosti a návyky. Klademe důraz na pohybové, hudební činnosti, včetně oblasti hrubé a jemné motoriky. Podporujeme samostatnější práci dětí, s možností podílet se na řešení úkolů. Veškeré vzdělávací cíle a záměry naší MŠ v oblasti environmentální výchovy plníme v přímém výukovém potenciálu spojeného s prožitkovým učením – využití prvků v přírodním stylu na naší školní zahradě, přímé pozorování, akce zaměřené na ekologii. Vytváříme a rozvíjíme základy pro otevřený postoj k životnímu prostředí.

4. Červená třída

Naším cílem je vytvořit bohaté, podnětné a rozvíjející prostředí pro zvědavé, hravé a spokojené děti. Snažíme se o vytváření podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu. Při pedagogické práci respektujeme osobnost

dítěte a dodržujeme zásady individuálního přístupu, přiměřenosti, názornosti, systematičnosti, poslušnosti a aktivity. Snažíme se o to, aby ve třídě panovala přátelská atmosféra a dodržování společně dohodnutých pravidel.

Ve všech třídách

V plánované, řízené činnosti se postupně prostřídají všechny složky kognitivní, estetické, mravní i prosociální výchovy, a to nenásilným způsobem, vhodným pro danou věkovou kategorii. Tyto činnosti se střídají podle aktuálního tématu vyplývajícího z TVP. Hlavní náplní práce ve všech třídách je rozvíjení komunikačních a kooperačních schopností a dovedností dětí, spontánní hry, prožitkového učení, tvořivosti, samostatnosti a aktivity dětí. Důraz je kladen na všestranný rozvoj dětské osobnosti a v rámci práce s předškolními dětmi na získávání potřebných kompetencí pro úspěšný vstup do základní školy. Každé z dětí má zavedeno své portfolio, kam průběžně zařazujeme jeho výtvary a zaznamenáváme podrobný přehled o individuálním rozvoji dítěte. Snažíme se o vytváření podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu. Nad rámec výukového programu probíhají během školního roku další aktivity, které obohacují pobyt dětí v mateřské škole. Každý měsíc je pro děti připravena určitá kulturní akce. Děti se zapojují také do života obce – např. vystoupení před Libereckou radnicí na Vánoce, zpívání v Ostašovském kostele, Liberecká Mateřinka atd. Od školního roku 2017/2018 je poslední rok vzdělávání v mateřské škole povinný. Děti, včetně těch s odkladem školní docházky, jsou povinny účastnit se vzdělávání v mateřské škole každý den (vyjma prázdnin) po dobu minimálně 4 hodiny denně, což v podmínkách naší mateřské školy znamená minimálně od 8 do 12 hodin. Absence dítěte v mateřské škole musí být řádně omluvena zákonným zástupcem dítěte. Počty dětí ve třídách jsou určeny KHS dle prostorových podmínek a vnitřního uspořádání zařízení.

Mateřská škola přijímá podle zájmu zákonných zástupců děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Dětem s poruchami řeči je věnována zvýšená péče (dechová cvičení, hlasová cvičení, artikulační cvičení, procvičování jazykových schopností a řečových dovedností – individuálně a kolektivně). Podle potřeby přijímáme doporučené děti PPP k integraci. Pro tyto děti vypracováváme individuální plán výchovné práce.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Přednostně jsou přijímány děti s odkladem školní docházky a děti v posledním roce před vstupem do základní školy (dosažení věku dítěte 6 let v období od 1. září do 31. srpna následujícího kalendářního roku).

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě je při řízené činnosti, pobytu venku, obědu. Dále při mimořádných akcích konané MŠ.

Charakteristika vzdělávacího programu

Základní charakteristika programu „Začít spolu“

Vzdělávací program Začít spolu klade důraz na individuální přístup k dítěti, spolupráci s rodinou v oblasti výchovy a vzdělávání. Intenzivně rozvíjí tři klíčové životní dovednosti dnešní doby:

- Komunikaci
- Spolupráci
- Řešení problémů

Umožňuje a podporuje začlenění dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Jeho principem je celostní přístup k učení, tedy klade důraz na projektové učení a podnětné prostředí ve třídě. Součástí je sebehodnocení dětí – reflexe. Práce v centrech aktivit posiluje u dítěte rozvoj kognitivních dovedností. Jedním ze základních předpokladů pro naplňování principů tohoto programu je svobodná volba dítěte a odpovědnost za vlastní učení. Připravujeme děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy a efektivně učit, učení je bavilo a nebylo pro ně spojeno s nadměrným stresem. Zaměříme se na vnitřní motivaci k učení.

Mezi další cíle, které pomáhají rozvíjet tyto schopnosti, patří:

- přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnávat
- kriticky myslet a umět si vybírat, nést za svou volbu odpovědnost
- rozpoznávat problémy a řešit je
- být tvůrčí, mít představivost
- sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu.

Klíčové oblasti pedagogické práce ve vzdělávacím programu „Začít spolu“

- **Komunikace** – smysluplná a zdvořilá výměna informací mezi všemi účastníky výchovného a vzdělávacího procesu pomáhá utvářet komunikativní kompetenci a má vliv na pozitivní sebepojetí dětí
- **Rodina a komunita** – vytvoření podmínek pro fungující partnerský vztah s rodiči dětí, rozvíjení různých forem spolupráce
- **Inkluze** – společné vzdělávání pro všechny děti bez ohledu na jejich etnickou nebo náboženskou příslušnost a úroveň schopností
- **Hodnocení a plánování výuky** – respektování jedinečnosti každého dítěte, vytváření dlouhodobých a krátkodobých plánů vzdělávání na základě systematického pozorování
- **Výchovné a vzdělávací strategie** – využívání nejrůznějších vývojově přiměřených aktivit, které směřují k utváření klíčových kompetencí dětí
- **Učební prostředí** – pečlivé zvažování uzpůsobení prostoru pro bezpečný pohyb dětí při skupinových i samostatných aktivitách, přizpůsobení potřebám různých věkových skupin
- **Profesní rozvoj** – klíčová součást celoživotního vzdělávání, osvojování si nových poznatků prostřednictvím literatury, informačních zdrojů a seminářů

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb. Nabízíme kvalitní péči všem dětem naší školy. Veškeré snahy všech zaměstnanců směřují k tomu, aby děti v naší mateřské škole byly zdravé, šťastné a spokojené. Aby se jim zde líbilo a občas se jim nechtělo ani „domů“.

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Pedagogové sledují při své práci stanovené rámcové cíle, které vyjadřují základní orientaci předškolního vzdělávání:

- Rozvoj zdravého a spokojeného jedince, který si osvojí schopnost vzdělávat se,
- Rozvoj sociálně přizpůsobivého jedince, který si osvojí základy mravních hodnot, na kterých je založena společnost,
- Rozvoj psychicky vyrovnaného jedince, který přebírá zodpovědnost za své jednání.

Rámcové cíle pedagog naplňuje každodenní prací, a to ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit.

Vzdělávání směřuje k získání základů klíčových kompetencí – výstupů:

- kompetence k učení (chuť k učení, má základní znalosti o světě kolem nás...),
- kompetence k řešení problémů (samostatné řešení problémů, logické a matematické řešení problémů...),
- kompetence komunikativní (řečová vyspělost odpovídající věku...),
- kompetence sociální a personální (samostatnost i soužití v kolektivu...),
- kompetence činností a občanské (své činnosti ze všech stran zvládá, obhájí, není uzavřen okolnímu dění...),

Obsahem vzdělávání je stanovení prostředků, které vedou k naplnění vzdělávací práce. Je stanovena vzdělávací nabídka, učivo (řízené činnosti s dětmi) a očekávané výstupy, tzn. co by mělo dítě na konci předškolního vzdělávání znát.

Vzdělávání je uspořádáno do 5 oblastí:

- Dítě a jeho tělo (oblast biologická)
- Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)
- Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)
- Dítě a společnost (oblast sociálně kulturní)
- Dítě a svět (oblast enviromentální)

Začlenění výuky o jídle, zásady udržitelnosti v oblasti zemědělství a zásady zdravé výživy v ŠVP – Skutečně zdravá školka. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu tak, abychom je vybavili kompetencemi pro zdravé rozhodování v oblastech, které ovlivňují jejich dlouhodobé zdraví.

- Každá třída si volí tematický blok, který odpovídá konkrétním potřebám a specifikům jednotlivé třídy. Není nutné všechny vyčerpat v průběhu jednoho roku.
- Tematické bloky jsou obsahem třídních vzdělávacích programů. Nejsou časově vymezena, jejich délka a zařazení do programu je dáno aktuálními potřebami a situací ve třídě, mohou se v třídních vzdělávacích programech dělit na podtémata, která jsou úzce cílená a velmi konkrétní.

- Smysluplnost a praktičnost obsahové části vzdělávacího programu je pravidelně hodnocena z hlediska školy i jednotlivých tříd (viz pravidla vnitřní evaluace a hodnocení MŠ).

Pojem kompetence chápeme jako připravenost k řízení vlastní životosprávy, která má tři složky:

- chci (děti mají vnitřní motivaci pro zdravé rozhodování)
- umím (děti mají potřebné znalosti a dovednosti)
- mohu (děti žijí v prostředí (nebo, lépe, jej spoluvytváří), které jim umožňuje realizovat zdravou volbu)

Předpokladem úspěchu však zůstává, že se do této podpory zapojí dospělí, kteří vystupují ve vývoji dítěte v různých rolích.

Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

- v předškolním vzdělávání je nutno se maximálně přizpůsobovat vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emotivním potřebám dětí této věkové skupiny
- nabízet vhodné vzdělávací prostředí, vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté
- zaměstnávat a bavit děti přirozeným dětským způsobem, aby se cítily jistě, bezpečně, radostně a spokojeně
- respektovat individuálně různé potřeby a možnosti dětí i potřeby specifické
- působení pedagoga je třeba pedagogicky analyzovat, což zajistí optimální dosahování vzdělávacích a rozvojových pokroků
- v jedné třídě společně vzdělávat děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady
- upřednostňovat metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, neboť:
- jsou založeny na přímých zážitcích dítěte
- podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- podněcují radost dítěte z učení, zájem poznat nové
- je třeba využívat a dávat prostor přirozenému toku dětských myšlenek a spontánních nápadů
- uplatňovat situační učení – vytvářet a využívat situace, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- nabízet spontánní sociální učení – princip přirozené nápodoby správného vzoru chování a postojů
- vzdělávání uskutečňovat ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým a vzájemně provázaným poměrem spontánních a řízených aktivit
- vzdělávací činnosti s dětmi vést formou kolektivních, skupinových i individuálních didakticky zacílených činností s přímou nebo nepřímou motivací pedagoga
- pedagog bude nabízet dětem vzdělávací nabídku a je na individuální volbě dítěte jeho aktivní účast
- uplatňovat integrovaný a inkluzivní přístup – nabízet obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích
- při tvorbě vzdělávací nabídky využívat metodiky zaměřené na předškolní vzdělávání

Metody vzdělávání:

Prostředky plnění cílů:

- Hra je základním výchovným prostředkem, kterým je možno co nejlépe působit na rozvoj všech složek osobnosti, a proto musí být hlavní činností dětí v MŠ.
- Spontánní hra – hlavním cílem je vytvořit dětem prostor, dostatek času a vhodné prostředky pro hry, vycházející z přirozených potřeb a zájmů dětí

- Společenské hry, námětové a tvořivé hry, pohybové hry, didaktické hry, hudebně pohybové hry, sluchové hry, slovní hry – komunitní kruh, hry s barvami a další
- Sebeobslužné činnosti
- Možnost hodnocení a sebehodnocení
- Pobyť na zahradě – vycházky do okolí
- Motivace, ocenění, povzbuzení
- Rozmanité činnosti
- Experimentování
- Vlastní prožitek
- Pozorování
- Skupinové a individuální působení na děti.
- Události
- Porozumění
- Odpovědnost

Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností a užívání svých práv na rovnoprávném základě poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami je nutné přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního postižení dítěte, zdravotního znevýhodnění a podmínek. Aby vyhovovalo jejich potřebám. Vedeme dítě k rozvoji osobnosti, komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Podpora vychází ze vzdělávacího potenciálu dítěte, z jeho individuálních možností. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, kdy podpůrná opatření prvního stupně stanovuje škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem. Integrace takto postižených dětí probíhá ve spolupráci s odborníky. Pomoc asistenta, který má vypracovaný individuální plán. Dítě v žádném případě neizolujeme od ostatních dětí, účastní se v rámci možností dítěte všech činností a akcí pořádaných MŠ. V naší mateřské škole máme děti se speciálními vzdělávacími potřebami. **Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:**

PLPP pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami sestavují učitelky kmenové třídy a má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory mezi učitelkami s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s dítětem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností apod.

Učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců dítěte s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

IVP pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami sestavují učitelky kmenové třídy na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte a má písemnou podobu. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců dítěte s konečnou podobou IVP. Vyhodnocení naplnění cílů IVP proběhne nejpozději do jednoho roku od začátku jeho realizace.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami či dětí nadaných naše mateřská škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou.

Záměry do budoucna:

- spolupráce pedagoga s odborníky, s rodiči
- prostudování literatury a odborných textů
- účast na seminářích k dané problematice
- uplatňování vhodných a odpovídajících metod a prostředků
- zakoupení pomůcek, materiálu
- pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování PLPP, IVP
- snížení počtu dětí ve třídě při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
- plánování, diferenciaci a individualizaci vzdělávacího procesu
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Vzdělávací nabídka pro děti nadané

Vzdělávací nabídka pro děti nadané je individualizována, nadanému dítěti je poskytnuta možnost uplatnit své nadání v dané oblasti, naopak v oblastech, kde může být deficit (např. sociální interakce), je dítě přiměřeně vedeno a podporováno. Učitelka využívá empatický přístup, objektivní zpětnou vazbu (jasné hodnocení a ocenění), dává dítěti prostor pro sebeuplatnění v rámci třídních aktivit i prostor na odpočinek v klidnější části třídy. Aktivně vyhledává příležitosti a možnosti pro podporu nadání dítěte, poskytuje mu dostatek přiměřeně náročných činností a podnětů pro jeho další rozvoj. Mimořádné nadání dítěte mohou rozpoznat jako první rodiče, později učitelka v mateřské škole, ale oficiálně ho musí diagnostikovat školské poradenské zařízení, tedy pedagogicko-psychologická poradna. Dítě může projevit nadání nejen v intelektové oblasti, ale také v oblasti tvořivosti či pohybové nebo sociální oblasti. Často se nadání prezentuje jako akcelerovaný vývoj pouze v jedné oblasti a naproti tomu dochází k oslabení jiné z oblastí dětského vývoje (např. dítě s nadprůměrnými intelektovými schopnostmi má oslabenou oblast hrubé i jemné motoriky). Výchova a vzdělávání dětí mimořádně nadaných probíhá takovým způsobem, aby byl zajištěn všestranný rozvoj dětí. Tzn., aby byl stimulován jednak rozvoj individuálního potenciálu dítěte včetně různých druhů nadání a rovněž rozvoj případných oslabených oblastí dítěte.

Záměry do budoucna:

- Osobním přístupem podněcovat rozvoj nadaného dítěte.
- Konzultace s rodiči dítěte, případně vyšetření v PPP (na žádost rodičů), kde může být mimořádné nadání dítěte prokázáno a může být vystaveno doporučení a plán podpůrných opatření

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

U dětí od 2 let řízené vzdělání stojí na nejnižších potřebách. Proto začínáme u fyziologických potřeb, dále naplňujeme potřeby bezpečí, lásky, uznání a teprve potom vzděláváme. Hra je naší prioritou, je prostředkem k získávání nových vědomostí, dovedností a návyků, vytváření si postojů a získávání zkušeností.

Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Záměry do budoucna:

- Potřeba bezpečí: bezpečné prostředí (nábytek, nářadí, hračky) - bezpečná učitelka (přehledná, shoda verbální a neverbální komunikace, důvěra, empatie)
- Pravidla v MŠ (společná pravidla)
- Potřeba lásky a náležitosti: - Oční kontakt (dívat se do očí, snížit se na úroveň dítěte) - úsměv (rád tě vidím) - soustředěná pozornost (naslouchat dítěti) - tělesný kontakt (dotek, pohlazení, pochování) - slovo (vlídnost, radost) - dárky (ne za odměnu, ale jako vyjádření radosti, máme se rádi) - kázeň (čin a důsledek, ne trest)
- Potřeba uznání: - Respektování druhými lidmi (vzájemné poznání, naslouchání a vyprávění) - Efektivní komunikace (neponižovat, nepovyšovat, oprávněné požadavky naplněny) - Absence trestů (místo trestu zařadit důsledek)
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí.
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Šatna je vybavena úložným prostorem na náhradní oblečení.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí.
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Vzdělávací obsah

Integrované bloky

Integrované bloky vychází ze ŠVP, vždy zahrnují všechny vzdělávací oblasti, okruhy činností, očekávané výstupy a charakteristiku hlavního smyslu. Jsou východiskem pro zpracování a realizaci třídních vzdělávacích plánů. Tyto integrované bloky rozpracováváme do třídních podtémat (tematické plány). Integrované bloky jsou průřezové a záleží na schopnostech, zájmu a délce s přihlédnutím k potřebám dětí a jejich optimálnímu rozvoji. Realizace vzdělávání v integrovaných blocích slouží k rozvoji a dosažení klíčových kompetencí. Průběžně provádíme evaluaci tematického plánu.

Žijeme společně na planetě Zemi

Název integrovaného bloku	Žijeme společně na planetě Zemi
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Znaky jara, lidské činnosti, rodina, vesmír, národy. Charakteristika: Zaměříme se na činnosti směřující k prevenci úrazů, ochraně osobního zdraví a bezpečí. Využijeme přírody kolem nás, která dítě bezprostředně obklopuje k uvědomění si, čeho jsou součástí a jak pozitivně působit na přírodu, planetu Zemi – ekologie – Den země. Seznámíme se českými tradicemi, zvyky – výtvarné dílny s rodiči. Vytvoříme povědomí o existenci ostatních kultur a národností – multikultura. Budeme rozvíjet schopnosti k učení a práci s informacemi a záměrně řídit své chování a ovlivňovat situaci.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Jaro v trávě • Když jaro ťuká • Domácí zvířata a jejich mláďata • Hádej, čím jsem • Čím cestujeme

Název integrovaného bloku	Žijeme společně na planetě Zemi
	<ul style="list-style-type: none"> • Řeky a moře • Kdo žije u potoků, řek a rybníků • Máme se rádi s mámou a tátou • Naše maminka má svátek • Jak je barevná kvetoucí příroda • Oslavujeme svátek dětí • Planeta Země • Za zvířátky do Zoo • Kniha je studnice moudrosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování;	rozvoj a užívání všech smyslů	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti sledovat očima zleva doprava

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj kooperativních dovedností	održovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p>	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
<p>chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
<p>se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu</p>	<p>rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznání</p>
<p>ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p>	<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>

Poznáváme sebe a okolí světa

Název integrovaného bloku	Poznáváme sebe a okolí světa
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Znaky léta, živá příroda, dopravní prostředky, posilování kamarádství.</p> <p>Charakteristika:</p> <p>Děti mají možnost se učit pečovat o osobní zdraví a vlastní bezpečnost, odhadovat rizika svých nápadů, rozvíjí své zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky. Všichni jsme lidé, ale každý z nás je jiný člověk. Lidé jsou různí a chovají se různě. Zajímají se o svět lidí, jejich kulturu a lidské zvyky, rozmanitosti a proměny. Děti mají možnost učit se poznávat samo sebe a připravovat se na budoucí role. Získávají povědomí o lidech z různých společenství a okolním světě, mají příležitost porovnat svůj den s tím, jak ho tráví rodiče. Seznamují se s různými profesemi a mají možnost si uvědomit, že každý může a potřebuje být užitečný. Vedeme děti k uvědomění si rozdílů mezi živou a neživou přírodou.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Máme se rádi s mámou a tátou • Naše maminka má svátek • Jak je barevná kvetoucí příroda • Oslavujeme svátek dětí • Planeta Země • Za zvířátka do Zoo • Sluníčko, sluníčko popojdi maličko • Těšíme se na prázdniny

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	rozhodovat o svých činnostech
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy		
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnutí, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		zorganizovat hru
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	získání relativní citové samostatnosti	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Všichni jsme kamarádi, učíme se spolu žít

Název integrovaného bloku	Všichni jsme kamarádi, učíme se spolu žít
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavní znaky podzimu, začíná škola, navazování nového přátelství, co mě obklopuje. Charakteristika: Začátek školního roku je plný změn, které se týkají nejen dětí, ale i dospělých. Proto je tento blok určen pro adaptační období a jeho záměrem je usnadnit novým dětem vstup do mateřské školy. Chceme pomoci nejen dětem, ale i jejich rodičům orientovat se v novém prostředí, poznat nová přátelství, navodit radostnou atmosféru na společné zážitky a utvářet si mezi sebou pěkné vztahy. V životě je důležitá radost a přátelství, a to je pro nás důležitým cílem dětem ukázat. Vše zahájíme na našem prvním společném setkání s názvem „Ozdo si svůj talíř – jíme očima“.

Název integrovaného bloku	Všichni jsme kamarádi, učíme se spolu žít
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Od maminky do světa • Ve školce jsme kamarádi, máme se tu všichni rádi • Co dělám celý den – režim dne • Žijeme zdravě • Na poli – jak se dělá jídlo • Na ovocné zahrádce • Na zeleninové zahrádce • Skřítek podzimníček – vítání podzimu • Podzimní strašidélkování – Halloween • Podzim maluje – barvy podzimu • Co dělají zvířátka na podzim – medvěd , ježek • Kam letíš ptáčku • Vyletěl si pyšný drak, vyletěl až do oblak • Prší, prší jen se leje

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog		
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zachovávat správné držení těla vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	apossilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání),

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých		rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách sledovat a vyprávět příběh, pohádku popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	uvědomění si vlastního těla	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Povídáme si, hrajeme si a chráníme si zdraví

Název integrovaného bloku	Povídáme si, hrajeme si a chráníme si zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Znaky zimy, tradice, zdraví,</p> <p>Charakteristika:</p> <p>V tomto integrovaném bloku se společně zaměříme na ochranu zdraví a bezpečí, během celého dne. Naším záměrem je, aby dítě vědělo, které činnosti a aktivity jej mohou ohrozit a dokázalo si s těmito situacemi samostatně poradit. I nadále budeme rozvíjet pozitivní vztahy mezi dětmi. Společně budeme vytvářet povědomí o mezilidských vztazích a hodnotách. Pozitivní motivací budeme děti podněcovat ke sdělování zážitků, z jejich světa. Budeme je motivovat k tomu, aby více spontánně komunikovaly, pojmenovávaly věci kolem sebe a činnosti, které dělají.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • My se čerta nebojíme • Těšíme se na Vánoce • Vánoce, Vánoce přicházejí • Zima, zima, zimička hází bílá peříčka • Šála, kabát čepice, zahřejí nás nejvíce • Postavím si sněhuláka • Padá sníh, pojedeme na saních • Zvířátka v zimě • Maškarní karneval – Masopust • Za pohádkou – pohádkové bytosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocítit, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj kooperativních dovedností	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj kooperativních dovedností	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představitosti a fantazie	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříjemné důsledky	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávací nabídka je uspořádána do integrovaných bloků:

Plánování probíhá společně s dětmi. Učitelka klade evokační otázky a na základě zjištění plánuje s dětmi nabídku do center aktivit (CA) a společné činnosti. Děti si zpravidla samy zakreslují do plánu CA dané činnosti. Děti se samy rozhodují, ve kterém centru budou pracovat v ten daný den. Nabídka činností v CA je vždy připravena s ohledem na potřeby dětí a je upravována na základě zpětné vazby. Hodnocení integrovaného bloku (činností v CA) probíhá průběžně v reflexním kruhu denně, následně po skončení IB probíhá evaluace toho, jaké dovednosti děti získaly, jakých kompetencí dosáhly. Obsah bloků vychází z nabídky činností a z očekávaných výstupů RVP PV. Veškeré činnosti jsou voleny tak, aby bezprostředně souvisely s přirozeným životem a s konkrétním prostředím dětí, byly jim blízké, zajímavé, užitečné a aby vycházely z jejich praktické zkušenosti. Jejich časový prostor bude uzpůsoben tak, aby byl variabilní, není možné vymezit časový rozměr plánovaného bloku, vždy bude záležet na zájmu dětí o dané téma, jejich aktivitu, tvořivost a fantazii. Každý integrovaný blok obsahuje: záměr, vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku a očekávané výstupy. Bude se jednat o jeden výchozí integrovaný blok a k němu se budou vázat podtémata, která jsou námětem pro TVP, ale která nejsou zavazující a je možno je obměňovat

Dílčí projekty a programy

- ČÍM BUDU, AŽ VYROSTU – Záměrem je podpořit polytechnickou výchovu u předškolních dětí. Rozvoj myšlenkového potenciálu, rozvíjení poznatků o technice, vytváření kladného vztahu k technice a k práci. Celý náš život je úzce spojen s technikou. Technická výchova je nezbytnou součástí výchovy. Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které děti využijí v běžném a později i pracovním životě. Vyrábění a společné hledání správných postupů rozvíjí spolupráci dětí, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti. Děti mají touhu práci dokončit, i když musí překonat překážky. Cílem je seznamovat děti se

světem dospělých, vytvářet povědomí o hodnotě lidské práce a zvládat jednoduché pracovní činnosti. Děti během celého školního roku získávají poznatky o okolním světě, práci dospělých, časových pojmech a další znalosti a vědomosti. Na začátku školního roku všichni pedagogové na třídních schůzkách žádají rodiče, kteří by nám mohli být nápomocni. Jsme rádi, když dětem představí svou profesi nebo koníček.

- ZDRAVÁ 5 – projekt je zaměřen na zdravý životní styl, především v oblasti zdravého stravování. Lektoři Zdravé 5 seznamují děti zábavnou a interaktivní formou se zásadami zdravého stravování. Cílem je motivovat děti k automatickému přijetí zásad zdravé výživy a jejich přirozené implementaci do životního stylu.
- LYŽAŘSKÝ VÝCVIK – V zimním období nabízíme dětem a jejich rodičům možnost zapojit se do lyžařského výcviku, kdy připravujeme podmínky pro rozvoj nadání našich dětí, učíme je spolupracovat, pomáhat si, nabízíme rodinám aktivity, jak trávit aktivně čas. Výuka lyžování je zaměřena hlavně na bezpečnost a schopnost dětí v co nejkratší době zvládat základy lyžování a dovednosti s tím spojené...
- PLAVECKÝ VÝCVIK – Děti se postupně seznámí se zásadami bezpečnosti při pobytu v areálu bazénu. Děti si hrou, zábavnou a soutěživou formou získávají kladný vztah k vodě a pobytu a pohybu ve vodním prostředí. Cílem výuky pro děti mateřských škol je hlavně dokonalé seznámení dětí s vodním prostředím. Správně zvoleným metodickým postupem je snaha docílit toho, aby se dítě na vodní prostředí plně adaptovalo a dosáhlo naprosté volnosti a radosti z pohybu ve vodě.
- NECHCI KAZY – cílem projektu je komplexní médium zaměřené na oblast stomatologické problematiky. Jeho náplní je prevence, ústní hygiena a lepší informovanost veřejnosti o možnostech zubního ošetření. Jde nám o to, abychom naučily děti pravidelně pečovat o svůj chrup.
- PRIMA VIZUS – preventivní screeningové vyšetření zraku dětí pomocí speciální diagnostické videokamery, která může včas pomoci odhalit závažné oční vady.
- EKOŠKOLKA – program je sestaven z řady aktivit (pohybových, smyslových i kognitivních her, tvořivých činností, praktických ukázek), díky kterým děti zábavnou, zážitkovou formou získávají a upevňují si nové znalosti a získávají kladný vztah k lesu, přírodě, životnímu prostředí. Aktivity se během programu rovnoměrně střídají – např. krátké rozhovory v kroužku, často doplněné ukázkami, se střídají s hrami navazujícími na téma rozhovoru. Každý program začíná seznámením a obecným úvodem k tématu programu, a končí rozloučením a evaluací. Cíle lesní pedagogiky je lepší vztah člověk – les, učit děti vnímat přírodu se všemi jejími zákonitostmi, naučit děti, jak se v přírodě správně chovat; ukázat, jak lze o les pečovat a jak jej chránit.
- BEZPEČNÁ ŠKOLA – projekt je zaměřen na prevenci úrazů a zlepšování její úrovně
- MATEŘINKA – festival Mateřinka je celostátní nesoutěžní přehlídka hudebních, tanečně-sportovních a dramaticko-výtvarných pódiových vystoupení, jako veřejná prezentace práce mateřských škol a předškolních zařízení v České republice.

System evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Hodnocení denních výchovně vzdělávacích aktivit	Třídní učitel sám průběžně zapisuje cíle vzdělávacích aktivit.	Hodnocení probíhá průběžně formou zápisů do třídních knih.	Zápis probíhá každý den.	Hodnocení kontroluje 1x do měsíce vedoucí učitelce MŠ.
Hodnocení tematických částí	Na konci tematického bloku učitel vyhodnocuje dosažení cílových kompetencí.	Vyplnění záznamového archu: Evaluace tematických celků vzhledem ke klíčovým kompetencím s RVP PV.	Po ukončení tematického celku, zpravidla jednou týdně.	Hodnocení kontroluje 1x do měsíce vedoucí učitelka MŠ. Průběžně informuje ředitele MŠ.
Diagnostiky a Portfolia dětí	Zaznamenávání pokroku dětí během jejich školní docházky. Každá učitelka si může vytvářet dětské portfolio – složky s pracovními listy.	Třídní učitel vyplňuje Záznamový deník dítěte. Portfolio	Záznamový deník dítěte vyplňuje třídní učitel 3x ročně (září, leden, červen).	Diagnostiky dětí kontroluje 3krát ročně vedoucí učitelka MŠ. Průběžně informuje ředitele MŠ.
Třídní hodnocení školního ŠVP a naplňování jeho zásad	Třídní dokumentace. Diagnostiky dětí a portfolia.	Hodnocení probíhá formou porady, které se zúčastní třídní učitelky s vedoucí učitelkou MŠ.	1x týdně.	Porady vede vedoucí učitelka MŠ.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Hospitační činnost vedoucí učitelky MŠ	Hospitace budou zaměřené na naplňování zásad ŠVP v rámci RVP PV.	Informace o hospitacích jsou zapsány v třídních knihách. Učitelky jsou s výsledky hospitace seznámeny po jejím ukončení a vyhodnocení.	Hospitační činnost probíhá 3x ročně. Popřípadě dle potřeby u začínajících učitelek.	Hospitační činnost provádí vedoucí učitelka MŠ dle připravených kritérií.
Sebehodnocení učitelek MŠ	Učitelka jednou ročně zhodnotí svou práci MŠ.	Učitelky provádějí sebehodnocení 1x ročně formou připravených dotazníků .		